

Fråga	Totalpoäng	Uppgiftstyp
i		Dokument
i		Dokument
1	1	Flervalsfråga
2	1	Flervalsfråga
3	1	Flervalsfråga
4	2	Essä
5	1	Textalternativ
6	1	Flervalsfråga
7	1	Flervalsfråga
8	1	Flervalsfråga
9	1	Flervalsfråga
10	1	Flervalsfråga
11	1	Flervalsfråga
12	1	Flervalsfråga
13	2	Essä
14	1	Flervalsfråga
i		Dokument
15	1	Flervalsfråga
16	1	Flervalsfråga
i		Dokument
i		Dokument

17	1	Flervalsfråga
18	1	Flervalsfråga
19	2	Essä
20	2	Essä
21	1	Flervalsfråga
i		Dokument
22	1	Flervalsfråga
23	2	Essä
24	1	Flervalsfråga
25	2	Essä
26	1	Essä
27	1	Flervalsfråga
28	1	Flervalsfråga
29	1	Flervalsfråga
30	1	Essä
31	1	Flervalsfråga
32	1	Flervalsfråga

i

Del 2

Information:

- I denna delen av provet kan du **inte gå fram och tillbaka mellan frågor**, som i del 1.
- Du kan endast gå framåt, så glöm inte att besvara frågan innan du går vidare

Max poäng på denna del: 38 poäng

Antal uppgifter: 32

Frågans nummer står överst på varje sida.

Poängräkning:

- **Frågor där man ska välja rätt alternativ** (endast ett val per fråga) tilldelas poäng för rätt svar, inga minuspoäng för fel svar. *Totalpoäng står i anslutning till frågan*
- **Dra-och-Släpp** (flera val som ska rangordnas i en särskild ordning) tilldelas poäng för rätt svar, inga minuspoäng för fel svar. *Totalpoäng står i anslutning till frågan*
- **Essäfråga** tilldelas varierande poäng.
Totalpoäng står i anslutning till frågan

i
Yossef, 48 år

1

1/32

Yossef, 48 år, kommer till kliniken för en fullständig undersökning. Yossef har inte gått regelbundet till tandvården i vuxen ålder men säger att han går till tandläkaren när han får besvär.

Allmän anamnes:

Yossef medicinerar med Sertralin mot depression och Pulmicort inhalator för astmatiska besvär. Han röker 7-8 cigaretter per dag, han har rökt sedan tonåren.

Munhygienrutiner:

Borstar tänderna minst en gång om dagen. Har använt approximala hjälpmedel och munskölj till och från men inte nu.

Medicinering kan i vissa fall leda till biverkningar som påverkar munhålan.

Vilken biverkning kan Yossefs medicinering ge i munhålan?

Välj ett alternativ:

- Lichenoida reaktioner
- Candidainfektion
- Hypersalivation
- Gingival hyperplasi

Totalpoäng: 1

2 2/32

Vid den kliniska undersökningen ser du att Yossefs tunga uppvisar en förändring. Yossef är symptomfri och har inte själv lagt märke till förändringen på tungan.

Vilken är den mest sannolika diagnosen för förändringen på Yossefs tunga?

Välj ett alternativ:

- Lichenoid kontaktreaktion
- Lupus erythematosus
- Oral lichen planus
- Lingua plicata
- Lingua geografica

Totalpoäng: 1

3 3/32

Du diagnostiserar tungan med lingua geografica.

Yossef säger att han för några år sedan hade besvär med sveda från tungan men de senaste åren har han varit helt symptomfri.

Hur vill du behandla förändringen på Yossefs tunga?

Välj ett alternativ:

- Sköljning med benzydamin
- Lokal antimykotika
- Ingen åtgärd
- Sköljning med klorhexidin
- Salicylsyralösning

Totalpoäng: 1

4
4/32

Du har genomfört din kliniska undersökning. Du noterar fördjupade fickor generellt och blottade rotytor. Du fastnar med sonden på ett flertal tandytor. Generella missfärgningar ses på grund av rökning.

Du har inga tidigare röntgenbilder och beslutar att du ska ta röntgen.

Vilken eller vilka röntgenbilder är lämpligast att inleda röntgenundersökningen med i Yossefs fall? Motivera ditt val. Max 30 ord.

Skriv in ditt svar här

Teckenf... ▾ | **B** | *I* | U | x_2 | x^2 | I_x | | | | | | | | | | |

Underlag för bedömning:
Stående bitewing. Eftersom patienten uppvisar tecken på parodontal sjukdom är det troligt att marginala benet inte kommer med på liggande bitewing.

Ord: 0/30

Totalpoäng: 2

5 5/32

Du har nu tagit stående bitewing för kontroll av karies och marginala benförhållanden. Du granskar bilderna och ska nu registrera dina fynd i journalen.

Välj ett alternativ för varje tandyta:

18m (Kariesfri, Initialkaries, Rotytekaries, **Sekundärkaries**)

15m (Initialkaries, Kariesfri, Manifest karies, **Sekundärkaries**)

34d (Manifest karies, Initialkaries, **Kariesfri**, Sekundärkaries)

47d (Sekundärkaries, **Fyllningsunderskott**, Fyllningsöverskott, Kilformig defekt)

Totalpoäng: 1

6 6/32

Yossef uppger att han sedan två månader tillbaka har haft besvär med kraftiga ilningar i regio 17-18. Ilningarna uppkommer när han dricker kalla drycker eller andas in kall luft. Han kan sova på nätterna utan problem.

Du gör en klinisk undersökning av regio 17-18. Test med kylspray framkallar kraftig smärta från tand 18 som är övergående på några sekunder. Tandens är inte perkussionsöm eller apikalöm. Du noterar tandköttsfickor på 6-7 mm lokalt.

Du tar en apikalröntgen och noterar inga apikala förändringar.

Vad ställer du för pulpadiagnos på tand 18?**Välj ett alternativ:**

- Reversibel pulpit
- Nekrotisk pulpa
- Irreversibel pulpit
- Frisk pulpa

Totalpoäng: 1

7 7/32

Du diagnostiserar tand 18 med reversibel pulpit.

Vad är det som orsakar smärtan i Yossefs tand?

Välj ett alternativ:

- Odontoklasterna orsakar nedbrytning av pulpan och stimulerar smärtreceptorerna
- Bakterier orsakar frisättning av inflammationsmediatorer som framkallar smärta
- När bakterier i pulpan når apex börjar nerverna i benet signalera smärta
- Smärtreceptorer i dentintubuli kommer i kontakt med mikroorganismer och framkallar smärta

---

Totalpoäng: 1

8 8/32

Du har ställt diagnosen reversibel pulpit på tanden 18.

Vilken behandling är mest lämplig för tand 18 i Yossefs fall?

Välj ett alternativ:

- Fluorlackning
- Excavering
- Extraktion
- Rotbehandling

Totalpoäng: 1

9 9/32

Du har tagit stående bitewing och kompletterat röntgenundersökningen med apikalbilder och en panoramaröntgenbild. Vid granskning av bilderna ser du några vertikala benfickor.

Var har Yossef vertikala benfickor?

Välj ett alternativ:

- 15d, 21m, 44d och 45d
- 16m, 24d, 37m och 46m
- 17m, 15d, 11m och 26d
- 13d, 22d, 24d och 44d

Totalpoäng: 1

10 10/32

Du ska nu ställa diagnos för Yossefs parodontala status.

Vilken av följande diagnoser stämmer bäst på Yossef?

Välj ett alternativ:

- Nekrotiserande parodontal sjukdom
- Gingivit, åldersadekvat benfästeförlust
- Parodontalt frisk
- Parodontit som en manifestering av allmänsjukdom
- Parodontit

Totalpoäng: 1

11 11/32

Du diagnostiserar Yossef med generell parodontit.

Vilket stadie stämmer bäst för Yossef?

Välj ett alternativ:

Stadie II

Stadie IV

Stadie III

Stadie I

Totalpoäng: 1

12 12/32

Du har diagnostiserat Yossef med stadie III.

Vilken grad av parodontit bedömer du att Yossef har?

Välj ett alternativ:

- Grad C - eftersom Yossef medicinerar med antidepressiva
- Grad A - eftersom det saknas tidigare dokumentation
- Grad B - eftersom Yossef röker mindre än tio cigaretter
- Grad C - Yossefs benförlust/åldersscore är högre än 1,0 ✓

Totalpoäng: 1

13 13/32

Du ska nu göra en parodontal terapiplanering tillsammans med Yossef.

Beskriv den inledande parodontala terapiplanen fram till parodontal omvärdering. Bekriv kortfattat i punktform.

Max 50 ord.

Skriv in ditt svar här

Teckenf... | **B** | *I* | U | x_2 | x^2 | I_x | | | | | | | | | |

Σ | |

Underlag för bedömning:
Info till patient om parodontal sjukdom
Ev. primäreextraktioner (ej aktuellt)
Egenvårdsinformation och instruktion (inklusive rökstopp)
Hygien och depurationsbehandling
Parodontal omvärdering

Ord: 0/50

Totalpoäng: 2

14 14/32

Yossef har uppgett att han röker cirka 7-8 cigaretter per dag.

Hur kan rökningen påverka behandlingsresultatet när det gäller Yossefs parodontala sjukdom?

Välj ett alternativ:

- Behandlingsresultatet är generellt sämre vid rökning ✓
- Rökning dilaterar blodkärlen och kan maskera sjukdom
- Rökning gör att behandlingsresultat uteblir
- Rökning ökar osteblastaktiviteten vilket hämmar läkning

Totalpoäng: 1

i

Yossef kommer åter.

Han har genomgått parodontal behandling hos tandhygienist. Han kommer åter för parodontal omvärdering.

15 15/32

Vid återbesöket uppvisar Yossef förbättrad status. De utförda behandlingarna har fungerat bra, både hos dig och hos tandhygienisten. Efter parodontal omvärdering kan kirurgiska åtgärder vara aktuella.

När är det aktuellt att använda parodontalkirurgi för att behandla parodontal sjukdom?

Välj ett alternativ:

- för läkning av plackutsatta buccalytor med gingivit
- för patogena fickdjup om plackindex är >20%
- för läkning av patogena fickdjup mer än 6mm. ✓
- för patogena fickdjup med blödning vid sondering

Totalpoäng: 1

16 16/32

Vid parodontal omvärdering har det visat sig att kirurgisk åtgärd är effektivt för att få kvarstående fickor >6 mm och blödning vid sondering att läka.

Vilken typ av parodontal kirurgi är att föredra vid kvarstående fickor?

Välj ett alternativ:

- Mucoperiostlambå
- Gingivektomi
- Gingivatransplantation
- Apikalkirurgi

Totalpoäng: 1

i

Yossef uteblir

Yossef uteblir från den planerade behandlingen. Yossef svarar inte på dina kallelser.

i

Åter efter fem år

Yossef har nu bokat tid hos dig. Det är fem år sedan han var hos dig senast.

17 17/32

Yossef har hört av sig till kliniken. Det har gått fem år sedan din senaste behandling. Han har nu bokat en tid för undersökning.

Allmän anamnes:

Yossef medicinerar med Sertralin mot depression och Pulmicort inhalator för astmatiska besvär. Han röker nästan ett paket cigaretter per dag (10-15 st).

Munhygienrutiner:

Borstar tänderna minst en gång om dagen. Har använt approximala hjälpmedel till och från sedan förra behandlingsomgången.

Du har tagit röntgenbilder som du granskar. I en av bilderna ser du en förändring mellan tand 11 och 12. Kliniskt noterar du en liten svullnad bakom incisiverna i överkäken. Tänderna är vitala vid sensibilitetstest.

Vilken är den mest troliga diagnosen på förändringen?**Välj ett alternativ:**

- Nasopalatinalcysta
- Apikal parodontit
- Lateral parodontalcysta
- Radikulärcysta
- Vidgat foramen incisivum

Totalpoäng: 1

18 18/32

Du diagnosticerar förändringen som en nasopalatinalcysta.

Vilken åtgärd är lämplig att göra för Yossefs nasopalatinalcysta?

Välj ett alternativ:

- Remittera för kirurgi
- Apikalkirurgi 21
- Avvakta / Kontroll
- Rotfyllning 21

Totalpoäng: 1

19 19/32

Du informerar Yossef om dina fynd från undersökningen. Du kan se att Yossef förlorat tänder sedan förra besöket. Yossef säger att tänderna blev lösa och behövdes dras ut.

För fem år sedan ställde du den parodontala diagnosen generell parodontit, stadie III, grad C.

Vilken bedömning gör du av stadie och grad utifrån dagens besök?

Motivera din bedömning av parodontalt stadie. Max 20 ord.

Skriv in ditt svar här

Teckenf... ▾ | **B** *I* U x_2 x^2 | I_x | | | | | |

Σ |

Underlag för bedömning:
Stadie IV: På grund av förlust av ytterligare tänder samt trolig extraktion av fler. Tandmobilitet. Graden är sedan tidigare C.

Ord: 0/20

Totalpoäng: 2

20 20/32

Den parodontala sjukdomen hos patienten har progredierat. Du gör en förnyad parodontal terapiplanering och bedömer att flera tänder behöver primärextraheras.

Ange två tänder som bör primärextraheras.

Motivera ditt svar. Max 20 ord.

Skriv in ditt svar här

Teckenf... | **B** | *I* | U | x_2 | x^2 | I_x | | | | | | | | | |
Σ |

Underlag för bedömning:
12, 14, 44; fickor på 10mm, mobilitet grad 3, kraftig försämring på kort tid.
24 apikal förändring, ingen idé att rotfylla pga grav parodskada.

Ord: 0/20

Totalpoäng: 2

21 21/32

Yossef önskar implantat för att ersätta de förlorade tänderna.

Vilken är den främsta kontraindikationen för implantatbehandling i Yossefs fall?

Välj ett alternativ:

- Aktiv parodontal sjukdom
- Aktuella allmänsjukdomar
- Oregelbundna tandvårdsbesök
- Rökning 10-15 cigaretter / dag

Totalpoäng: 1

i

Mahlia, 11 år

22 22/32

11-åriga Mahlia kommer till dig tillsammans med sin mamma. Mahlia är duktig på svenska men hennes mamma förstår inte språket så bra.

Mahlia är fullt frisk och berättar att hon borstar tänderna själv. Hon har inga besvär från munnen vid undersökningstillfället.

Efter den kliniska undersökningen har du lite tid kvar innan nästa patient kommer.

Vilken åtgärd är mest lämplig att utföra i samband med undersökningstillfället?

Välj ett alternativ:

- Extrahera alla lösa mjölkänder
- Göra en fyllning i tanden 75
- Ta röntgenbilder för ett helstatus
- Ge patienten munhygieninstruktioner

Totalpoäng: 1

23 23/32

Nästa gång Mahlia kommer till dig har hon med sig sin pappa och han förstår svenska bra. Vid förra besöket tog du några bitewing-röntgenbilder och en panoramaröntgenbild. Med hjälp av dessa bilder kan du konstatera att Mahlia har anlag för samtliga permanenta tänder.

Vilken bettdiagnos har Mahlia?

Beskriv hennes utseende och bett som du skulle beskriva det för en ortodontist. Max 25 ord.

Skriv in ditt svar här

Teckenf... | **B** | *I* | U | x_2 | x^2 | I_x | | | | | | | | | |

Σ |

Underlag för bedömning:
11 årig flicka med sent växlingsbett, postnormalt, djupt bett, stor horisontell överbitning, konvex profil, aktiv mentalis, läppdysfunktion, inkompetent läppslut.

Ord: 0/25

Totalpoäng: 2

24

24/32

Du beskriver att Mahlia har postnormalt och djupt bett, stor horisontell överbitning med konvex profil och aktiv mentalis (läppdysfunktion). Hon har också ett sent växlingsbett.

Du kontrollerar Mahlias munhygien och hon ser nu ren ut i munnen. Du informerar Mahlia och hennes pappa om att hon eventuellt behöver tandställning och att du vill visa henne för en ortodontist. De är båda positiva till förslaget.

Vilket behandlingsförslag är mest lämpligt utifrån denna diagnos?

Välj ett alternativ:

- Bettspärrplåt
- Aktivator
- Fast apparatur
- Avvakta tandväxling
- Quad helix

Totalpoäng: 1

25 25/32

Aktivator är det bästa behandlingsalternativet för Mahlias bettdiagnos.

Varför är aktivator det bästa förslaget för Mahlia?

Motivera ditt svar. Max 25 ord

Skriv in ditt svar här

Teckenf... | **B** *I* U x_2 x^2 | I_x | | | | | |

Σ |

Underlag för bedömning:
Mahlia har ett sent växlingsbett och kommer snart in i sin pubertala tillväxtspurt - bästa tiden för en aktivator, som är en tillväxtadapterande behandling

Ord: 0/25

Totalpoäng: 2

26 26/32

Mahlia har en bettavvikelse som bör behandlas med ortodonti, i detta fall är aktivator lämpligt. Ibland finns det anledning att inte utföra ortodontisk behandling på ett barn eller tonåring.

Vad skulle kunna vara en kontraindikation för ortodontisk behandling på Mahlia?

Max 10 ord

Skriv in ditt svar här

Teckenf... | **B** *I* U x_2 x^2 | I_x | | | | | |

Σ |

Underlag för bedömning:
Att flickan inte själv vill (Barnkonventionen).
Dålig munhygien och hög kariesrisk

Ord: 0/10

Totalpoäng: 1

27 27/32

En anledning att behandla stor horisontell överbitning är att minska risken för trauma mot munnen.

Vid vilken ålder är trauma mot mun och tänder vanligast?

Välj ett alternativ:

- 6-8 år
- 7-11 år
- 12-15 år
- 15-18 år

Totalpoäng: 1

28 28/32

Mahlia och hennes pappa kommer till kliniken akut. Mahlia har ramlat och slagit ut sin högra framtand på gymnastiklektionen när klassen spelade basket. Gymnastikläraren stoppade tillbaka tanden där den suttit.

Du gör en klinisk inspektion och ser att tanden står korrekt i alveolen.

Vilket behandlingsalternativ är lämpligast att utföra?

Välj ett alternativ:

- Ta ut tanden och tvätta den i koksalt för att sedan replantera den i alveolen igen
- Trepanera tanden för att göra en pulpektomi och lägga i ett kalciumhydroxidinlägg
- Fixera tanden med komposit och applicera en tunn ortodontisk båge från 12 till 22 ✓
- Låta tanden sitta kvar, informera om skonkost och boka ny tid för kontroll efter en vecka

---

Totalpoäng: 1

29 29/32

Då tanden redan var replanterad och såg ut att ha placerats tillbaka på rätt plats har du fixerat tanden.

Hur länge ska en exartikulerad och replanterad tand 11 vara fixerad i ett fall som Mahlias?

Välj ett alternativ:

- Tills patienten är symptomfri
- 10 dagar
- Tills tanden svarar positivt på vitalitetstest
- 1 månad

Totalpoäng: 1

30 30/32

När Mahlia kommer tillbaka för traumakontroll efter två veckor gör du en klinisk undersökning som visar god läkning. Du tar även apikala röntgenbilder och konstaterar att rotutvecklingen för den tidigare exartikulerade tanden 11 är avslutad.

Vilken åtgärd bör du utföra när läkningen av en exartikulerad tand ser bra ut?

Max 5 ord.

Skriv in ditt svar här

Teckenf... | **B** | *I* | U | x_2 | x^2 | I_x | | | | | | | | | |

Σ |

Underlag för bedömning:
Endodontisk behandling

Ord: 0/5

Totalpoäng: 1

31 31/32

Vilken faktor ger bäst prognos för om en exartikulerad tand ska läka fast igen?

Välj ett alternativ:

- Vilket medel tanden har förvarats i innan replantation
- Att tanden rotfylls direkt efter traumat
- Hur skicklig tandläkaren är
- Patienten är under 18 år
- Att rothinnan inte är allvarligt skadad

Totalpoäng: 1

32 32/32

I Mahlias fall har hon slagit ut en permanent tand med färdig rotutveckling som replanterades, fixerades och rotfylldes. Då detta är ett tandtrauma som kan ge framtida komplikationer är uppföljning viktigt.

Vilket framtida undersökningsfynd kan tyda på att det uppstått komplikationer till följd av exartikulationen?

Välj ett alternativ:

- Det marginala benet är radiopakt upp mot margo
- Vid perkussionstest hörs ett högt och tydligt ljud
- Lamina dura kan följas längs med rotytan
- Vid palpationstest känns gingivan fast mot underlaget

Totalpoäng: 1